

EERSTE KWARTAAL SIERTEELT: HOOPVOLLE START 2007

Anita van der Knijff

Het eerste kwartaal van 2007 begint voor de sierteeltsector met een hoger veilingomzet en hogere opbrengstprijzen. Vooral tuinplantenbedrijven profiteren van de positieve ontwikkelingen. De exportwaarde van zowel snijbloemen als pot- en tuinplanten is opnieuw gestegen. Aan de kostenkant kan voor het eerst weer een daling van de gasprijzen genoteerd worden.

Terugblik 2006

In 2006 zijn in de sierteelt over de gehele linie de bedrijfsresultaten en inkomens licht verbeterd (tabel 1), vooral door de hogere opbrengstprijzen. Een sterke toename van de gasprijs zorgde mede voor een stijging van de kosten. Doordat de opbrengsten echter sterker toenamen dan de kosten, nam de gemiddelde rentabiliteit toe. Dit neemt niet weg dat de bedrijfsresultaten van vooral snijbloemenbedrijven onder druk staan.

Tabel 1 Bedrijfsresultaat en inkomen sierteeltbedrijven (x 1.000 euro per bedrijf)

	Snijbloemenbedrijven			Pot- en perkplantenbedrijven		
	2004	2005	2006r	2004	2005	2006r
Totaal opbrengsten	709	728	789	772	830	893
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	659	679	770	704	741	780
Gezinsinkomen uit normale bedrijfsvoering	50	49	69	68	89	113
Buitengewone baten en lasten	-3	-3	-3	-3	-2	-3
Gezinsinkomen uit bedrijf	47	46	66	65	87	110
Rentabiliteit	91	93	94	97	100	102

Bron: Bedrijven-Informatienet van het LEI.

Veilingomzet en opbrengstprijzen hoger

In het eerste kwartaal van dit jaar hebben de Nederlandse bloemenveilingen circa 11% meer omgezet dan in dezelfde periode vorig jaar (tabel 2). Belangrijke drijvende krachten achter de omzetstijging waren het zachte winterweer, goede prijsvorming rond Valentijnsdag en de vroege Paasdagen. Alle drie de productgroepen laten positieve groeicijfers zien, maar echte uitschieter is de productgroep tuinplanten met een omzetstijging van 56%.

Tabel 2 Ontwikkeling veilingomzet, aantal verkochte stuks en gemiddelde opbrengstprijz per productcategorie, januari t/m maart 2007 a)

	Omzet		Aantal verkocht		Gem. prijs (ct/stk)	
	Totaal	mutatie t.o.v.	stuks (mln)	mutatie t.o.v.	2007	2006
Snijbloemen	602	6,5	2.257	-0,3	0,27	0,25
Kamerplanten	354	15,1	241	3,5	1,47	1,32
Tuinplanten	46	56,4	70	35,0	0,65	0,56
Totaal	1.002	11,0	2.569	0,8	0,39	0,35

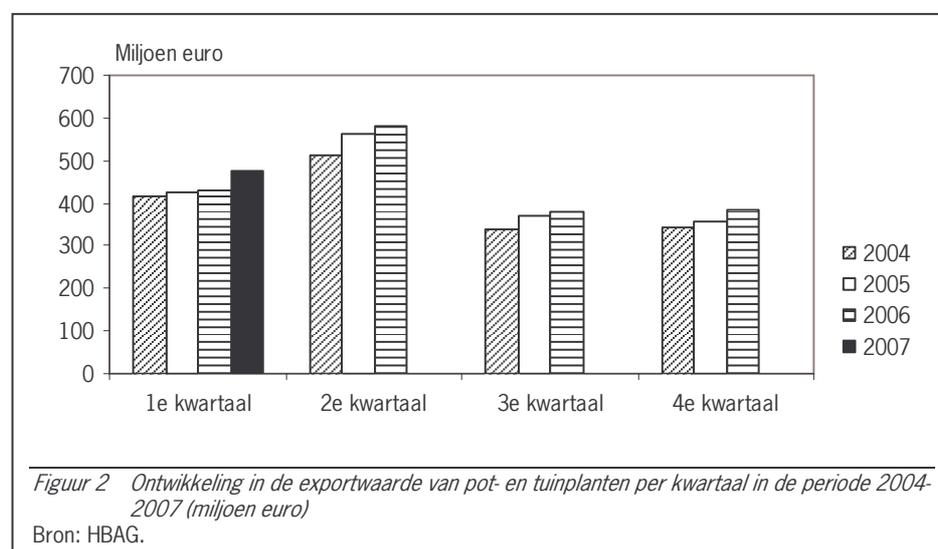
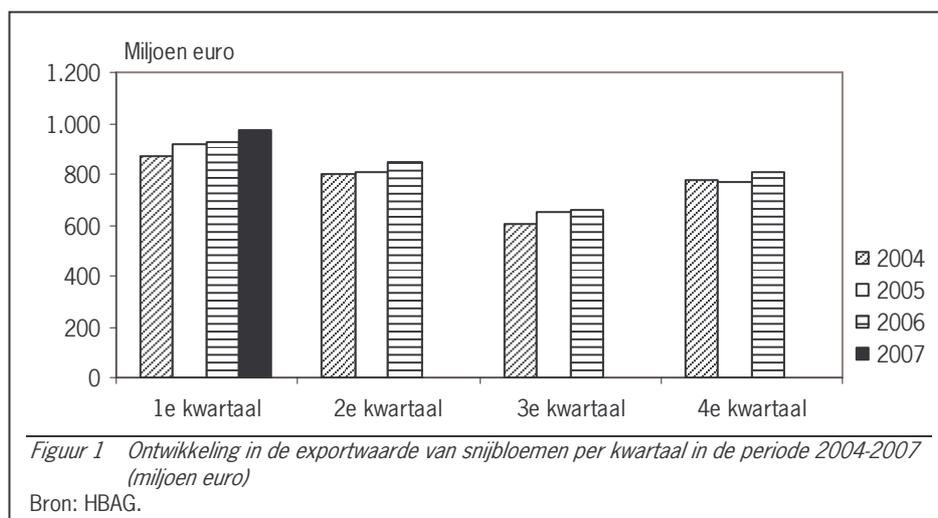
a) exclusief import

Bron: VBN

Bij snijbloemen spelen 'bloemendagen', zoals Valentijnsdag en Internationale Vrouwendag, een belangrijke rol in productie, handel en afzet. Veelal proberen telers dusdanig de productie te sturen, zodat met deze dagen gepiekt kan worden. In combinatie met een afwachtende handel leidde dit vorig jaar tot extreme prijzen voor rode rozen op de vrijdag voor Valentijnsdag. Dit jaar kende de prijsvorming een veel stabielere verloop en bleven extreme opbrengstprijzen uit. Per saldo brachten grootbloemige rozen uit Nederland in februari gemiddeld 3 cent per stuk meer op. Samen met de eveneens hogere opbrengstprijzen voor grootbloemige rozen van Nederlandse bodem in januari en maart is dit een klein lichtpuntje te midden van cijfers over toenemende buitenlandse aanvoer van grootbloemige rozen en een daling van het Nederlandse areaal rozen. De meest verkochte snijbloem in het eerste kwartaal is niet roos, maar tulp. Bij tulp spelen bloemendagen een minder belangrijke rol, omdat het vooral een seizoensproduct is, waarbij het afzetseizoen veelal tot Pasen loopt. Hoewel over het eerste kwartaal gezien de gemiddelde opbrengstprijs nagenoeg gelijk is aan vorig jaar bij een iets lagere aanvoer kan het seizoen het beste als grillig bestempeld worden. Tulp is dan ook de enige snijbloem uit de top-10 snijbloemen qua veilingomzet die in het eerste kwartaal een omzetsdaling (-2%) boekte. Elk jaar worden in januari (groene) kamerplanten extra gepromoot onder het motto van 'kerstboom eruit, plant erin'. Zowel Draceana als Ficus, twee belangrijke groene planten, hebben in januari hogere opbrengstprijzen en een hogere omzet gerealiseerd. In februari wisten met name bloeiende kamerplanten te profiteren van de vraag in verband met Valentijnsdag. Bij lijstaanvoerder Phalaenopsis hebben in het eerste kwartaal de problemen met het verkrijgen van voldoende uitgangsmateriaal nog niet geleid tot een daling in de aanvoer. De aanvoer nam zelfs nog met ruim 25% toe. Overigens kan de onvoldoende beschikbaarheid van uitgangsmateriaal op bedrijfsniveau wel tot problemen geleid hebben. De productgroep tuinplanten profiteerde het eerste kwartaal volop van het zachte winterweer, waardoor het tuinplantenseizoen vroeg van start ging. De totale omzet van deze productgroep, waartoe naast perkgoed ook boomkwekerijproducten behoren, nam met maar liefst 56% toe. Lijstaanvoerder Viola wist zelfs een omzetstijging van 81% te realiseren, ondanks een stijging van de aanvoer met 30%.

Hogere exportwaarde dankzij milde winter en hogere inkoopwaarde

In het eerste kwartaal is de handel en afzet van sierteeltproducten altijd sterk afhankelijk van de weersomstandigheden. Dit jaar ging de export door de overwegend milde winter in Europa, waardoor de vraag op peil bleef, goed van start. Zo noteerde januari een exportstijging van 7,5% en ook in februari en maart zat de export in de lift. In totaal werd het eerste kwartaal van 2007 voor 1,4 miljard euro ge(re)ëxporteerd. Dit is 6% meer dan in het eerste kwartaal van 2006. De exportwaarde van pot- en tuinplanten nam met 10% ruim twee keer zo hard toe als die van snijbloemen (+ 4,5%). Ook de hogere inkoopwaarde van sierteeltproducten is mede debet aan de exportstijging (figuur 1 en 2). In het eerste kwartaal verliep de export van snijbloemen naar de belangrijkste afzetlanden zeer wisselend. Zo was de export naar Duitsland nagenoeg stabiel, terwijl de export naar het Verenigd Koninkrijk (+ 13%) en Frankrijk (+ 7%) flink is gestegen en de export naar Italië (- 10%) gedaald is. Bij pot- en tuinplanten echter noteerde de export naar alle belangrijke afzetlanden positieve groeicijfers.

Gasprijs gedaald

Twee belangrijke kostenposten voor sierteeltbedrijven zijn arbeid en energie. Voor arbeid geldt dat ten opzichte van het eerste kwartaal van vorig jaar de kosten als gevolg van nieuwe cao-lonen per 1 juli 2006 licht gestegen zijn. In de arbeidsinzet zijn over het algemeen geen grote veranderingen opgetreden. Wat betreft energie kan na een lange periode van stijgende gasprijs voor het eerste kwartaal van 2007 een daling van de gasprijs opgetekend worden. Tekenen voor deze daling deden zich al in het derde kwartaal van 2006 voor, toen de wereldolieprijs een dalende koers inzette. Echter, vanwege het zogenaamde najeffect kwam deze prijsdaling nog niet tot uiting in de commodityprijs. Ten opzichte van het vierde kwartaal van 2006 is de commodityprijs in het eerste kwartaal van 2007 bijna 14% lager. In vergelijking met het eerste kwartaal van vorig jaar is de daling 'slechts' 8,5%. Afhankelijk van het gesloten gascontract kan dit percentage op bedrijfsniveau hoger of lager uitvallen.

Verbetering bedrijfsresultaat

Bovenstaande marktontwikkelingen, voornamelijk de hogere opbrengstprijzen, maar ook een daling van de gasprijzen, wijzen erop dat de geldelijke opbrengsten van het gemiddelde sierteeltbedrijf in het eerste kwartaal van 2007 op een hoger niveau lagen dan in 2006. En dan is nog geen rekening gehouden met schaalvergroting. Kortom, een hoopvolle start van een nieuw jaar.